

Бүгү чурттарның пролетарийлери, каттыжыңар!

СЭКП Тыва обкомунуң, Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

№ 46 (12136)

1983 чылдың февраль 24, четверг

1925 чылда үлээлгелгилер.

Өртүз 3 көд.

БЕДИК ДЕННЕЛГЕ ЭРТТИРЕР

СЭКП Төп Комитетиниң ноябрь (1982 ч.) Пленумунуң шийтирлерин улусчу контролёрлар боттарының ажилдарының сонгаарлап болбас программасын ылдыр хүлээп алган. Дына хөй комитеттер, бөлүктөр болгаш постулар ажил-агыйда четпестерин илередип, идепкейлик амылдап турар. СЭКП-ниң XXVI съездинин шийтирлерин, он бирги беш чылдың планын ооналдарын күүсидиринге, организастыг чорукту бедидиринге, бүүдүрүлгө сагылга-чуруму быжыглаарына, наамалга чуруму шынгы сагырынга көсү салышкын хайгылчылар база кирип келген.

Улусчу контролёр органына — күрүмнүң болгаш хай-ниитиниң күүжү. Колдуунда бүгү күш-ажылчы коллективтерде хайгылчыларның бөлүктөрү болгаш постулары амылдап турар, ында он муң хире кижи хаара туттунган. Эрткен үш чылдың дургузунда республиканың комитеттери, бөлүктөрү, постулары чээрби беш муң ажыг хынадаларны чоруткан. Партия, совет органдарының доктаалдарының күүсүлдезинче, коллективтерге күш-ажылдың сагылга-чуруму болгаш социалисттик хойлу-дуруму сагырыныч, нийтилер бүүдүрүлгө-зин организастаарының, социалисттик өңүнү наамалдарының, амылда четпестерин эдил алырының айтырларыныч көл кичээнгин хайгылчылар салган. Бөлүктөриң хөй нуруу-зунуң ажил-чорудулгазы идепкейжиз, хынадаларны ханы анализтик чорудуп турар, партия, профсоюз, комсомол организациялары, улус депутаттарының Советтери-биле олар-ның харылзазы быжыккан.

Улусчу контролёр органында өтчөттөр болгаш сонгул-далар амгы үедө чоруп турар, он апрель айга чедир үргүчү-лээр. СЭКП ТН-ның ноябрь (1982 ч.) Пленумунуң шийтир-лерин амыдыралга боттандыры-биле ажилчы чоннар поли-титик болгаш күш-ажылчы бедик көдүрүлүүшүнүг ажил-дал турар үедө бө чугула болгаш харысалгалыг кампани-я эгелзэн. Хайгылчылар өтчөттүг үедө чоруткан ажилын ханы анализтеп, чедир кылдынан чүүлдерин илередип, моон сонгааргы сорулгаларын тодаралып турар. Эрткен өтчөт-сон-гулдалыг хуралдар, конференция колдуу бедик деңгелег эр-кен. Ылангыч Кызылдың № 3 аэровокзал бүүдүрүлгө-зин, «Тудук көзөктөр» комбинатында, Чөөн-Хемчикте «Алан-Маадыр», «Октябрь 30 чылы», «Нызыл районун» «Шам-балыг», «Сунпак» совхозтарга, «Тилекег» совхозтун ажил-чы кооперациясына эрткен өтчөт-сонгулдалыг конферен-циялар, хуралдар ажил-ишчи, шүгүмчүлөкчү байдалга бол-ган.

Кызылдың «Тудук көзөктөр» комбинатының хайгылчы-лары цементини камчаар чарыгдал турарын контролга ал-гаш, оңчүрүлүп, төтүлүп, ажил-агыймы эвес Бү-биле амылдап келгенин чылдаганын илереткен. Бөлүктүг кеңигүмүрүн цементин сөөртүп, хүлээп ал, изадалап тура-рын наш удаа хынааш, ында четпестерин эдер талазы-биле саналдарын администрацияга киригеш, күүсүлдезин чедип алган. Хайгылчылар нийти-биле үш чылдың дургузунда дөртөн ажыг хынадалы комбинатта чоруткаш, дыка хөй четпестерин илереткен. Оларны чайлатканы ажитыг болган. Улусчу контролёрларын ап чоруткан ажил-ишчи түңкел-инде хожундагы бүүдүрүлгө он бирги беш чылдың ийги чы-лында продукция бүүдүр болгаш ону сайгар планын ажыр күүсүткен. Бо дугайын хайгылчыларның чоокта чаз эрткен конференциясына демделген. Улусчу контролёрларын са-налдарын комбинаттын администрацияга деткип, четпестер-нин чайлаар тодарыг хемчеглерин ап келгенинден эки түң-келдерге ол чедирген. Идепкейлик хайгылчыларын шаңнап-мактал турар.

Өтчөт-сонгулдалыг хуралдар улусчу контролёр бөлүктөр-иниң ажил-чорудулгазын бүгү талаалыг ханы анализтеп, кол кичээнгин чедир кылдынан ажилдарыг угландырып тур-ар. Чамдык бөлүктөр хынадаларын эвээш чорудуп, ажил-агыймы эвес, күрүмнүң, күш-ажылдың сагылга-чуруму үрээр, камналга чок, төтөгөлчү чорутар-биле элпемик оор чамдык тазарылгалар бар. Оңчүрүмдөн планын ооналдар күүсүткенин турар. Кызылдың алгы заводуун хайгылчылар чедир амылдаган илгенин өтчөттүг хура-лаг шүгүмчүлөкчү. Республиканың совхозтарында малдың чи-лери, оор алыры хөй база техника дилелинде болгаш иза-галалында четпестер барын хуралдарга айткан. Моон сон-гаар болуп өтчөттүг хуралдарга шүгүмчүлөкчү улам ба-бартыр, ону дилп алырының хемчеглерин айттыр.

Өтчөт-сонгулдалыг хуралдарын организастыг, бедик де-нелге эртерин, аңаа белетилген кол хамаарып болгай. Ын-дыг турбуже, чамдык коллективтер болган хуралдар ыңар чок эркен. «Сүт-Хал» совхозта эрткен өтчөттүг хурал аңа хамаарып. Бөлүктүн ууртукчулары, партия, профсоюз, комсомол организациялары баш бурдунгаар белетиле чорутпаанын камилер беш эвээш чыгынган. Шаң ыныг четпестерин көдүрбас дээш белетиле хынамчалыг чорудуп, ону органи-застыг, политиктик бедик деңгелег, ажил-ишчи негелдип байдалга оңчүрктөн турарын партия организациялары, улус-чу контролёр комитеттери хандары хүлээлгелиг. Хуралдарга, конференцияларга ажилчы чондарың калба-биле олжур-ум, санал-ооналдары бээринге идепкейлик кирижин, ко-лективтерин ууртукчулары ылап-ла санал берген турарын чедип алыр керек. Кол-ла кичээнгин шийтирлер ужу-рул айтырларыг, четпестерин илередиринче угландыра-ры эргежок чугула. Оңчү-биле чергелештир бөлүктөрүн, посту-ларын чаз составына политика талазы-биле бышкан, ин-диктичалыг, хынадалыг шындыг чорудуп шыдаар, идеп-кейлик эштерин сонгуур керек.

Өтчөт-сонгулдалыг хуралдарга болган ажилчы чондарың саналдарын, шүгүмчүлөкчүлүгүн, сүмелерин партия органи-зациялар кичээнгелиг анализтеп көөр, нийтилештирер ужурул.

Улусчу контролёр органында өтчөт-сонгулдалыг кам-пани улус массанын талазында күүсүлдезин хынадалзын, СЭКП-ниң XXVI съездинин шийтирлерин, Аш-чөк про-грамманын, он бирги беш чылдың болгаш 1983 чылдың планын ооналдарын күүсидиринге күш-ажылчы коллек-тивтерин мобилизастаарын күштелдиринге дузалаар.

ССРЭ-НИҢ МИНИСТРЛЕР ЧӨВҮЛЕЛИНДЕ

ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлели март 5-те, субботада, дыйтаналга хүнү 1983 чылдың марттың 7-де понеде-льниче шийтирлер деп доктааткан.

...Даштындан көөрге, анаа даш. Оңчү кескинди-лерин изидип, чырып ту-рар кылгаш чуруун спек-троскопка тырттырарга ында бар бүгү химиктик элементилерин кезик-хемчээли тускай шыйыг-ларга илеретинер. Ол шыйыгларны кандыг элементилерге хамаар-жырын шын тодаралдыр бедик мергелжилдиг спе-циалисттерин херээ. Ын-дыг специалисттерин би-рээзи Тываның «Хунду-лелдин Демдээ» орденин геология-шындыг экспе-дициясынын лаборатор-иясынын спектроскопист Алина Сергеевна Шири-но-

Оларны кылып чорут-кан анализтеринден геологтарың экелеген руда-ларының ажитыг, ажит чогу илерээр.

ЧУРУКТА: А. Шири-но-ва биле Г. Непомнящих. Ю. КОСАРЬКОВТУҢ фотоз.

Республиканың мал ажил-дакчылары СЭКП-ниң XXVI съездинин шийтирлерин амыдыралга боттандыра-лазы-биле боттут хемчегле-рин ап чорутканын түңкел-инде беш чылдың эрткен ийи чылдында күрүмгө эит, сүт, дүк, дагаа чуурамы са-дарынын планын ажыр күүсүткенин. Бо дөргө мал ажилдакчыларын салды-ган сорулгаларын тода биле, кыштагашканын өй-шанаа белетилген, малды хур кыш ажыраар база мал продукт-ларын бүүдүрүн көүдөдир талазы-биле боттут хемчег-лерин ап келгенин атам-дыр.

Республиканың бүгү мал ажилдакчыларын кыйгырып турар «Чыраа-Бажы», «Саян» совхозтарда, Бүгү-э-лелдин социалисттик чары-жын тилкелерин, СЭКП ТН-ның, ССРЭ-ниң Министрлер чөвүлелин, ВПС-тин чы-галары ВПС-ниң ТН-ның ший-тир Кызыл туугуну эдиле-чи «Муриакчы». Бүгү-ро-с-сия социалисттик чарыжыл-тын тилкелери РСФСР-ниң Ми-нистрлер Чөвүлелин Бот-тан ВПС-тин шийтир Кы-зыл туугарынын эдиле-чидер «О. Шынаа», «Тя-лел» совхозтарда, «Барыс», «Нарын» совхозтарына сүт-бараан фермаларында, хойжу бригадаларда, хойжу бригадаларда, «Сунпак» база «Тыла» ажил-агыйлар аразы-

«Искра» совхозтун бо-да малын кыштагашканын, ийи байданын ап коорге, Шыг-Кудуру болгаш Кы-зыл-Халатта колданырып нийти байдалы таарычалыг. Битарага Ары-Бажы сүт-ба-раан фермаларында, Бедир-Ба-жында кыштагашкан бо-да мал коопалында байдал эвээш дүвү-релгич.

Богуушка Сарыларын ко-дананда 85 баш ипек, 13 мол-дурга турар. Оларын чам-дыктарын күжү арык-до-руктуг. Ажык дээр алаанда кажаа иштинде шажалар ча-пында ипектер суген тоглан-чылары чып чып туралар. Шажаларда шууду салгы-

Хундун медеэлери

БЕРИП ЭГЕЛЭЭР

Тываның электр чөт-килерин коллектив бо чылдан алган соци-алисттик чөдүлгөзин чөд-дишкенин күүсүлде-эглээр.

Олар пайдан ажыр 268 муң киловатт-шак электр энергиязын, 1110 гигакало-рий чымыл энергиязын берген. Электр болгаш чымыл энергия-биле Кы-зыл хоорайның бүүдүрүл-гө-зин болгаш турталга кварталдарын хандырамы ажитып турар.

Он бир дугаар мот-а-граттыг тургускан. Ар-гументтер оңу ажилчы комитетте бүүдүр чарык ай эрте дуушалан. Ук а-ргумент чымыл энергиязын марттың 1-де берип эгел-ээр.

К. МААДЫ.

ТИЛЕКЧИЛЕРНИҢ

БИРЭЭЗН

Талдыда «Россия» совхозтун хоочун са-нычмы Алина Семеновна Карова эрткен ийи-лейлик чылда бир ине-ке-но оонаптыр 1700 кило-грамм сүт саар тур-ган, 2235 килограммын саан алган. Ажил-агыймын салыштыр-ганын аразында чарык-тык тилекчилерин бирээзи болган.

Алина Семеновна уда-мыс хүндүлүг дыйтаналга үер деп барган-даа бол-за, ам-даа улаштыр ажил-даларын шийтирээр, бо чы-лып бир инекте-но 2100 килограмм сүтү саан алы-рын дуржулгалыг саанып хүлээген.

А. ЗАЯЦЕВ.

Кыштагашкын — бүгү — ниитиниң херээ

ТҮҢНЭЛ ДЕМНИЙНДЕН ХАМААРЖЫ

Мал каттыжымшынарын мал семитир шөдөринде мал кыштагашканын бедик деңгелег эртер турар, оларда мал продукциязын бүүдүрү-баз күрүмгө садары, малдан чып тод камгалат алыр эрткен чылдың бө үзүлгө эвээш көүдөдир.

Нийти-биле ажил-агый-лар эрткен чылдың бө үзүл-гө дөдөдөргө 430 тонна сүт-ү хөйүгү бүүдүрүп, күрүмгө оон садарын 433,7 тонна ко-вүдөткен. Амгы үедө хөй на-парчыларында малдың чып тодун бүүрү камгалат алыр талазы-биле шүдүрүп ажил-нып хайгылашкан. Республи-каның хойжулары эрткен чыл-дың бө деңгелегинде 25,7 муң хураган хөйүгү ап, оңчү-биле дөдөдүрүп, эсгүрүп ту-рар. Совхозтарыны ууртук-чулары, тускай эртемчилер, хойжу бригадалыг бригадир-лери, ферма эртелекчилер малчын колан бүрүтүп хай-гылаалга ап, дөдөдүгү дуза-ны чедирп турар. Малчынарга хүн бүрү дуза чедирп турар

чолалчылар, механизаторлар, мал чөм болбаарылар пек-терин ажилчыларын ботта-рыны мурунда салдыган сорулгаларын, күрүмгө планын база социалисттик хүлээлге-рин күдөдир дөш ажил-агыйларда бар бүгү-ле кура-ларын тып, оңчү малдың кышкы үедө продукциязын база оон баш санын көүдө-лөргө амылдап турар. Бо дугайын «Шыг» солуга «Ре-волюциянын чамдыгы» хо-о-хотун хойжуу. Тыва АССР-нин аялдары малчыны И. Са-фоновтун «Харысалга» хө-көк деп чугула болган алаа хамаарыштыр хөй-хөй авторларын партиянын турар чагаларында тодар-гы-биле айттыгын.

Кыштагашканын органи-застыг эрттерип, кышкы үедө малдан алыр продукциян көүдөдир талазы-биле айт-тыларын районларда тур-густууга агроцеттүр кат-тыжымшынары боттары-ның холууга дорт ап, совхоз-тар ууртукчуларына, тус-

кай эртемчилерге, он ыла-нгы мал ажилдакчыларын бүгү талаалыг боттут дуза-ны чедир ужурул. Эрткен чы-лын республиканың совхоз-тары мал чөмнүн кураалы-ларын оон мурунда чылдар-мында эвээш ажил күүсүт-кен. Бо кышкы хур чуга, оон шоодут чок, агаар-бой-дустун байдалы мал кыш-тагашканын таарычалыг. Чамдык районларын көдө ажил-агыйны харылап тур-ар органы, совхозтарыны ууртукчулары болгаш тус-кай эртемчилер кыш ажыр-бас боор деп хөнгө алыш-турар. Ажил-ишчи ала-тай-гаралдык, нийтигн малчын кыштан хур ажыра база оон продукттуг чорун кышкы үедө көүдөдир талазы-биле хемчеглерин ап турары чөт-пес. Ында ажилдан турар илгелерин бот-идекейин көдүрүп, оларга хүн бүрүтүн деткимчезин чедир көрүспө-й турар. Түңкелде эрткен чылдында эвээш продук-

МОСКВАЧЫЛАРНЫҢ ПАТРИОТТУГ ЭГЕЛЭЭШКИНИ

Аларкаан чаччыныга ажилдагы Москвалыг мурнакты бүүдүрүлгө В. И. Ленин-нин төртүтүгүн хүндөдир бөөр 113 чыл оюнга алдар болдурган коммунист суб-ботиниң 1983 чылдың ап-рель 16-да эрттер дугайында патриоттуг чугула эгел-ээшкенин кылганар.

Бистик Төрөң чуртувусту наймысалыны ажил-ишчи-лери партияның XXVI съез-динин шийтирлерин амы-дыралга боттандырынга, беш чылдың үшү чылдың даалгаларын болгаш соци-алисттик хүлээлгелерин чөд-дишкенин күүсүлдезин бүүрү шийтирлг. СЭКП Төп Комитетиниң ноябрь (1982 ч.) Пленумунуң шийтирлерин москвалык шалыч элчезге чогадыкчы чаз со-рук киришкенин берген.

Заводдары, фабрикалар-нын, каттыжымшынарын, туудуларын, транспортту ажилдакчылары экономиканы улам илай хөжүдөргөчө бү-гү күженишкенин ула-дырып турар. Күш-ажылды, күүсүлдезин сагылга-чуруму быжыглаарычө, бүүдүрүлгө интенсификаарычө ула-ган ажилды москвалык чугу-луа кураалдарын бирээзи кылдыр амылдап турар.

Субботник хүнүдө эң-не шалыч ажилдар, чүгө бедик шыпарыг продукцияны бүүдүр, наамал алдын-тан чиг-эти, материалдарын, олар чугула, энергияны ол сорулгага амылдап дугайын-да чугуладуу күш-ажылчы коллективтер төдөлөөчүлери Москвалыг мурнакты бүү-дүрүлгө-лөргө болгаш митинг-лерге чугулашканар.

Чамгы эгелээшкенин кыл-ганын аразында — Мос-ква — Сортировочная депоу-

нун ажил-ишчилери. Камнал алдынан электрэнергия-биле субботник хүнүдө 170 чык, 70 пассажир составтарын ажилдагылар олар шийтир-лээр. Шалыч күш-ажыл элчезиниң хүнүдө 11 до-мо-мотивтерин, чүкү көдүртүр кранны сепээр.

Апрель 16-да үлгелерг сал-гыла-чуруму, бедик орга-низастыг чоруту көргөз-гөчө наймысалдык демп-орукчуларын, бүгү москвалы-ларын депонун ажилдагы-лары кыйгырган.

Наймысалда ЗИД катты-жымшыны ажилдагы-лары камнал алдынан чиг-эти болгаш энергия кураа-лыларын амылдашкан, субботник хүнүдө ажилда-рын шийтирлээр. Нам-налалыг бүүдүрүгө коллек-тивтерин чарыжыга иле-нейлик кирижин, күш-ажыл байырлалыга алдар кылдыр субботник хүнүдө элчез бүү-дүрүп шалычын болдурарын, ол хүн эң-не бедик бүүдүрү-чүгү ажилдарын катты-жымшыны ажил-ишчиле-ри хүлээген.

Коммунист субботник хү-нүдө эң-не бедик бүүдүрү-чүгү ажилдарын автомобиль туудукчулары боттарының ми-тингизинге база шийтир-лээр. Автомашиналар а-тээр корустун начальниги И. Тарасов, автомобиль не-кестерин эитер механиз-маттыг улашкыч Ю. Жуков, бажы-ларга ажилдаар соодукчулар бүүдүрүп пестия ажилын Ю. Чекомкова олар. Комму-нист партияны болгаш Со-вет күрүмнүн түлээлгелери В. И. Ленинни төртүтүп хүнү күш-ажылчы наа-чаа узуг чөддишкенин-биле

дедөөлөрүнчө боттарыны эштерин кыйгырган.

Апрель 16-нын шалыч элчезелеринге көзөктөрүн, чиг-эти болгаш материал-дарын кураалдарын тур-гулар соруга салдыган. Автомобиль туудукчулары оон күсүл-биле субботник хүнү-дө 600 чык автомобилдерин болгаш амыдыралга ажил-далар 500 соодукчуларын бүү-дүрүп үлгүлөрүн хүлээген.

Коммунист субботник хү-нүдө элчез наа тоона хөд-дирин хөдөп-саанын бөс бүү-дүрүп кылдыр аргымын, 300 муң погон метр бедик посту, 90 муң погон метр бөдүү посту бүүдүрүп Москвалыг «Тракторная мануфактура» комбинатын коллектив шийтирлээр.

Аш-чөк программанын ажилдагы кирер чугула ту-дугуларын — Коронькода ба-лык болбаарында кылдыр коллектив, Хлебникозунд кат-чымиз болгаш погаш баа-залынын туудугуларын апрель 16-да «Мострой-8» трес-тин бригадалары ажилдаар. Коммунист субботник трес-тин 1700 туудукчулар кирижин, Олар В. Азаревич-нин, В. Барановтун, А. Белов-тун, О. Мамонти, Б. Ми-хеевтин, В. Мамонтовун, В. Суботиниң мурнакты брига-даларынын кыйгырган. Бүү-дүрүчүгү болдурарын, он барты беш чылдың фондучу-га 19 муң рубль шийтир-лээр хүлээгенер.

В. И. Ленин айтты Бүгү-э-лелдин электротехник институтун, № 2 «Горло-механизация» тресин кол-лективтер коммунист суб-ботникке база хынамчалыг белетиле эгелээр.

(СЭТА).

АЯН-ЧОРУК ҮРГҮЛЧҮЛЭЭН

АЧЫНЫ. (СЭТА). СЭКП ТН-ның Политбюро кеңигү-нү, ССРЭ-ниң Министрлер Чөвү-лелиниң Даргазы, Н. А. Ти-хоповтун Грецияга албанын аян-чоруу үргүчүлээр.

Грециянын премьер-ми-нистр А. Папандреу совет ала-чыга алдар кылдыр душтун шайлаага кылган. Найыра-чы байдалга болган шайла-

га А. Папандреу болгаш Н. А. Тихонов чүгө чугаа-лаан.

Билдирмез солдаттыг хо-орунге чектер апарып сал-ган. Төрөң чуртуну алдары болгаш хамаарышпас чоруу дөш өлгө грек патриоттар-нын турускаалынын минута-да салгышкын бүүдүлгө Со-

вет чазактың баштык кыл-ган.

Н. А. Тихонов Грециянын парламентинге барып чо-рун. Парламентин даргазы И. Алеврас-биле болгаш Гре-циянын дөдө хойлуужулуга органын оскө-даа ууртук-чулары-биле найыралык бебе-да болган.

(СЭТА).

БАЙЫРЛАЛГА ТУРАСКААТКАН

Наймысалдыг ажил-чы чондарында болгаш гарно-зо-вуну дайыччыларын ты-лоо-келеринин Совет Ар-мияны болгаш Шерит-Далаз Флотунун 65 чылдыг тура-скааткан байырыг хурамы февраль 22-де Москвага бол-ган.

Президиумда СЭКП ТН-ның Политбюро кеңигү-нү, ССРЭ-ниң камгалат министри Со-вет Эмелиниң Маршалы Д. Ф. Устинов, ССРЭ-ниң Ми-нистрлер Чөвүлелиниң Дар-газынын ораакчылы А. И. Смирнов, СЭКП ТН-ның клас-сиз эртелекчилер Ф. Ф. Дик-тис, ССРЭ-ниң Дөдө Со-ветинин Президиумун секретары Т. Н. Менделеев, эдэр наа министрлер-биле

ның болгаш ведомстволарын ууртукчулар, суратгы ар-тементер, партия, совет бол-гаш хөй-ниити организация-ларын төдөлөөчүлери, да-йымын хоочунлары, бүү-дүрүгө журналисттары олжуганар.

Шерит-Агаар Күштеринин кол командирлары — ССРЭ-ниң камгалат министринин ораакчысы ужура чугула-ган Маршалы Н. С. Кузнецов чыгыштарга чүгө чугаалап. Партияны XXVI съездин-ин, СЭКП ТН-ның даргазы-лагы Пленумунарын ший-тирлерин күүсүлдезин, совет дайыччар күчүгүг боо-чөстөгү болгаш дайычы техниканы бөм, дайычы мергелжилди сайырагыйчы-

дып, каттыжымшынарын, көзөктөрүн, корбелерин дайычы белетиле күштел-дирп туралар. Төрөң чурт-ка кызыгар чонка бердигин Армияны болгаш Флотун дайыччылар кырган-ачалар-ның болгаш адаларын алдарын толети-биле үр-гүчүлүг, боттарынын Кон-ституцияда айттыгын хү-лээлгезин алдары-биле күүсүлде, совет улустун тай-бын күш-ажылын серемч-лээди камгалат туралар деп, ол чугаалап.

Хураалын кирекичлери СЭКП Төп Комитетинге ба-йырыг чаганы урук сору-к киришкенин хүлээп алган-ар.

(СЭТА).

чөмнүн чамдык кезин залас барып, малдан продукция чедир алдымай, малды хо-рамчага чедирп турар.

Мал ажилдакчыларының ажилын үр-түңкелдиг бо-лур агроцеттүр катты-жымшының бүгү кыш-гынын чамдык бедик ажил-агый болгаш мал хамаарыш. Райондарын агроцеттүр каттыжымшынарын чө-вүлелер оларын кеңигү-бүүрү мал кыштагашканынга хамаарышан айттыр-ларын өй-шанаа шийтир-лээр, малчынарга боттут ду-заларын чедирп турарын чедип алыр чугула.

Көдө ажил-агый эртеле-дерин, сельхозтехника кү-рүмгө комитеттерин, сель-хозтехника каттыжымшы-нарын болгаш агроцеттүр-нүн өскө-даа кеңигүмүрүн, ууртукчуларынын база тус-кай эртемчилерин ажил-чорудулгазын совхозтарын фермаларында механизирин болгаш агрегаттарын докта-мал ажилдагырычө, чедир саппыг болбаарында мал чөмнүн бүүдүрүлгө, чымыл сүтүгү белетилеринче улаш-тыр ужурул.

А. СОТНА.

Тыва АССР-ниң көдө ажил-агый министринин ораакчы-зы.

сигос чыдырда, ону буснаш, инектерге чедирп боорини аргазы берген турар. Бустунан сигосту коку-дуг трактор-биле траншеялар улаштыртырарын хөм-чөк алыбай турар. Оңчү ха-раазы-биле сөөлүг хүннөдө саар инектерге сигос берди-мөң.

Сүт-бараан ферманын болгаш Бедир-Бажыда бо-ла малды кыштагашканын пилыгы-биле шийтирлг чей-лелерин амыр совхоз ту-ругулалында негеттин тур-ар.

М. СЕВЕН.

**СТАНЦИЯ
ДУЖААТЫНГАН
ИВАЧЕВИЧ (БРЕСТ ОБ-
ЛАСТЬ).** Горюк — минск —
Ивачевич — долина аравияда
газ дамчыдар хоолойны үш-
кү адырында компрессор
станцияны ажыглада кыргы-
геп. Ону аяадазында
үн катан дүргөн дөңсө-
кан. Дериглерин блоктары
улгатырып антаар арганы
шкелчон чорук чедикшиги
бодурган.

**ОДАРЛАРДА ЧЫЛЫГ
СУГЛАР**

**ПАВФИЛОВ (ТАЛДЫ-КУР-
ГАН ОБЛАСТЬ).** Инг суглар
үнүн чыдар черлерин
хоолой дамчытыр агысын
суглар Джуглар Алатауны
дагырында Коврулен шы-
адырында одарларда чед-
берген. Инг суглар башта-
рында чедон километр ажы-
гыр одарларга шойлун чо-
руткан суг дамчыдар хоолой
ам бөжөн муң агыг хойну,
ингитин болган чыгыныа
эзөн каш кодааныры суг-
биле хандылар. Тая-Шань-

ын ияг суглар баштарында
шойлун чоруткан суг дамчы-
дар хоолойларын кыгн узу-
ну бир муң беш түс кило-
метр чедип турар.

**БЫШГАК ЗАВОДУ
МИРГОРОД (ПОЛТАВ ОБ-
ЛАСТЬ).** Миргородтун быт-
кан заводунун баштагы эа-
ча ажыглада кирген. Инда
ажылаттыгы турар депши-
гелин технология, металла-
цияны болган автоматиза-
цияны белде дененин чыг-
этин долгуу-биле ажыглаар,
күн-адында чарыгалдарын
эвонсидо арганы бээр.

Быткантат, ак-саржада
болган эске-даа чедон про-
дуктарын аныкта, мал фер-
маларыга болган комплек-
стерге хережор чалаа суг
солуктуун завод хуну-пе-
алаа тоина хирепи бодурун
бодур.

**АРЫЛАР БОТТАРЫ
САВАЛААН**

УФА. Башкыриянын сугар-
жаа ары чыгыры солун са-
валаашып-биле салгы четки-
ничте үндүргөн. Автономнуг

республиканын ары ажаа-
чылары арылар боттары-
ча чыгыры савалаттар очки
хааржактыгыш - контейнер-
ны чоттады кылганнар. Чү-
ле оларнын аксын дуглаап,
хережктерге сөзжора ар-
тар.

**УРЕЗИННЕР БЕЛЕН
ПРЕЖЕВАЛЬСК.** Иссык-Куль
областа чаксы тармактаа кө-
рөгээр үренинерин эртек
чылдазында бир ай бурун-
гаар беткейи дооскан, обла-
сты таралжылары чүгө бир-
ги класстын үренинери бо-
чанын чыгып тарылар.

Урелин бугурулгезин спе-
циализациян үренинер белет-
ктерин графити куралы
тур арганы берген. Областа
белен бугурулгезин аргалаар
машыналарын, металлизат-
тыгн машыналарын сөз азым-
агылар бар. Кыргызиянын
белен лагаты зоназынын та-
ражылары гектар бургуу-
дан 40 центнерин эвонсидо
арынын болган кызыл-та-
ын дугурун алмын хүдө-
генер.

(СЭТА).

АЙЫЛ ЧОК ЧОРУК ЧӨВҮЛЕНИНДЕ

НЬЮ-ЙОРК. (СЭТА). Ли-
вияга удур Американын Кат-
тышкан Штаттарынын дайы-
мыраа өнүк-чөлгөзлөрүнүн
түшөлүндө Чоокку Чөвү-
те байдалды дыка чыдагы-
генни чугалаагыш көөрү-
белен Каттышкан Напциялар
Организациянын Айыл чок
чорук Чөвүленин дүргөн
чыдыларын Ливия далазы.

Радио дамчытыр иркант
медээ хураа система-биле де-
рыттын разведка самолёт-
тары Египетке АКШ чоотта
чаа чоруткан. «Имидж» деш
америк авианосенци болган
эске-даа шерг кораблынын
Ливиянын эртерепче база
чоруткан. Вашингтонга кү-
сенчиг эвес хамаарышас по-
латканы чорудуп турар Ли-
вия күрөнгө удуз пугулаа-
шыгыш кампанияны Ан ба-
жыныа айткышынын бау-
гаар америк парламентке ба-
заны угда кабарып эгелээн.

Ливияга удур АКШ-тын дай-
ын кыжырашыныларын
болган өнүк-чөлгөзлөрүнүн
сорулгазы — Чоокку Чөвү-
түкө айыл чок чорукту бол-
ган тайышын кыжырашы-
ныга таварыштары болуп

турар-дыр деш. Айыл чок
Чорук Чөвүленин далазы
Ливиянын КНО-да доктама-
лаа толукчелдештири чы-
тааында айтканы. АКШ-тын
ол чөлгөзлөрүнүн делегер
принциптерин болган юри-
диктик норма-чиктерин
карыкыш-биле үрөнгө болуп
турар деш. документте де-
мдеген. АКШ-тын мидик де-
лешикшинери, америк эа-
бан кижилерини ожезеп ме-
дегелдер, массалык инфор-
мацияны америк чөкөктерин
пугулаагыш кампа-
ниязы Ливияга хамаарыштыр
Вашингтонун администра-
циянын агрессия планна-
рын балыктык турар-дыр
деш чагаада айтканы.

Чоокку Чөвү чүктө душ-
күрүтү байдал эвонсидо деш
АКШ-тын күрөнгө секретари
Дж. Шульцтун медегелди
Ливиянын КНО-да доктама-
лаа толукчелди Али А. Трейли
бургу шалкан.

КНО-нун Айыл чок чорук
Чөвүленин чорук сумба-
лаагыш кампанияны кылган
болган Чоокку Чөвү чүктө бай-
далды февраль 22-пня кеж-
янда чугалаагыш эгелээн.

Б у р у у ш а а п т у р а р

АДЕН. (СЭТА). Ливиянын
кыжырашында эдеттег шерг
өөрөдөлгөзүн чорудуп тур-
гар Американын Каттышкан
Штаттарынын ажы-чоруду-
газында Демократтыг Йемен
шиптирля-биле удуралыш
турар. Вашингтонун ол чаа
милитариста чөдөлгөзлөр-
биле холбаштыр капчаар-лаа
аажок дүвүрөн турарымын

длергейеп тур бис деш. Ли-
вия революциянын башты-
чында чоруткан телеграм-
мазында Йемен Социалист
партиянын ТК-ынын Чингиве
секретари Али Насер Мухам-
мед олжалар демдеген. Тус
девиссюрини дешилгелер
куштерини империализмге
болган сөзжорага удур дем-
селдине ливан чон ажыгыт

салымышыны кырбеси
деш америк империализм
Ливияга кыжырашыны кыжы-
рып оралдыкы турар дуга-
лыа ол телеграмда чуга-
лай турар. Империализмни,
сионизмни болган оларнын
чалчаларын чөдөлгөзлөр
кыжырагы удур дили узу-
ту удуралышканын
рун деген турарын айт-
каны.

Ш ы н г ы а й ы л а

ДЕЛИ. (СЭТА). Америк-
машыну-корей шерг
эвонсидо болган турар чо-
рук Азияга удуз аймады
тургузуп турар эвонсидо Ин-
дияны «Патриот» солуну
бизжон. Америка бодурун эа-
лешикшинери деиссюрле-
ринге эй чаа боо-чөкөзлө-
сөө иштинде адротт чөкө-
тө база сайгарып тургузарын

паянап турар. Коюу орту-
дукка «F-4» деш шүргөк-
чи-бомбалачы 50 самолёттар-
ын тургузуп дугаында Япо-
нияны чөдөлгөзлөр АКШ
алган.

Америк шерг операцона-
рын ол деиссюрге ботталды-
гарын хандылар талаа-биле
улам хей хүдөзлөдөрүн То-
кио база Сауд боттарына ая

турарлар. Бодушкунуларын
мичаар болуп турарында
Ливияны удузтары канчаар-
лаа аажок дүвүрөн турар. Бо-
дунко боо-чөкөзлөк эа-
дере бугурун хережиг эвон-
сидо империализм шерг куштерин
мөңкөзүн чугула эвонсидо, а тай-
бын болган чыгырдыларын
херек дөзлөз «Патриот»
солун айткан.

Ч а а к ө в у р у г

ДЖАКАРТА. (СЭТА). Бен-
гаван Соло хенки кежалды
туттуган 261 метр узун. Ява-
да эң узун көвүртү авто-
транспорт аргыжылаагында

ажыгыткан. Сөөгү беш
чылдарын дургузуда Индо-
незияны Барыны Ява жому-
зунга 243 көвүртүлерин,

2600 километр автомобиль
оруктарын ажыглаа кыр-
гешин Антара атенствозу
медөзлөп турар.

Б а з а б и р р а д и о с т а н ц и я з ы

ГАВАНА. (СЭТА). Сальва-
дор патриоттары база бир
«Гуасала радио» деш ра-
диостанцияны ажыглап эгел-
ээн. Американын бау-чурун-
нун хыдыкы куштеринге
удур патриот куштерин

кадык-дошкун тулчушкун-
нар чорудуп турары Гуасала
вукалынын деиссюрле-
ден ол радиостанция дамчы-
дыларын чорудуп турар.
Радиостанцияны хол со-

рулгаа — Сальвадорда хо-
тагалыг демселдин дуга-
йында шыгыш медөзлө-
дөрүн дыдылар. Оол дамчыды-
ларын даштын дыдыкы-
ларга база таарыштырган.

ДИПТЕРДЕН МЕДЭЭЛЕР

БЕЛГРАД. (СЭТА). Атомнуг эвергетика талаа-
был совет-югослав семинар
Загребте ажыгыткан. Ол
адырын холжудушкуну чугу-
лаа айткылары оон кыр-
жыкчылар чугалаагыш көөрү-
белен Совет эртерепчелер бол-
ган специалисттер боттары-
биле дөмөй адырда ажыгыл
турар югослав эштерге,
ЮСФР-нын эртем болган
үлөтүр организациаларын
толукчелдеринге СССР-нун
атомнуг эвергетиказын чө-
диншикерин атомнуг элек-
ти станцияларын туруп, де-
рип эдизээр талаа-биле
ЭДЧ-нун кечиктерин чур-
тарын калы ажыкыдыла-
аымын дуржулгаларын та-
ыштыгарлар.

Атомнуг эвергетиказын
дериглерин бугуру талаа-
был СССР, Югославия, нады
ажыкыдылаагыш калбартын
турар. Совет техникат доку-
ментация баугаар Югославия-
нын эзөн каш бугуруте
каткыжышыны АЭС-
терге хережор дериглерин
чамдык хеварлерин бугуру-
рин шипгөзлөдиг алган болган
кылган продукцияны СССР-
ге чорудуп берип турар
апарган.

ЛИССАБОН. (СЭТА). Португалияда эрге-чатырга-
нын демократиялыгазын
боттайышынын коммуни-
стерин кыжылаген чокка
болдунмас дөзлөри Прага хоор-
улаа болган митингге Пор-
тугалия Коммунист пар-
тиянын ТК-нын политкомис-
сиязын болган секретари-
нын кечиктерин Карлуш
Коста медегелээн.

Барыны үздөдиг центрист
кабинеттерини экомоник
политиказын ол болза чүгө
португалия болган даштын
капиталдык наа-ла бөлүк-
терин эрге-ажыкчылар кал-
лап турган дөзлөри Карлуш
Коста айткан, шыгыш шү-
гүчүлөтө таварыштырган.

КУВЕНТ. (СЭТА). Перс
мугулурун араб күрөшө-
лөрүн нады ажыкыдыла-
чөлүлөдө кирип турар
араб күрөшөлөрүн даштын
херектер министрлерин чө-
лула хурамы Эр-Риязга
болган. Бахрей, Катар, Ку-
вейт, Каттышкан Араб Эми-
раттар, Оман болган Сауд
Аравияга аааа толукчелти-
генер.

Чоокку Чөвү чүктө байдал-
ды нитиш-биле болган Перс
мугулуру байдалды тодаргай-
былде, ук деиссюр-
көрдө чурттарын аразында
харылааларын калбартын
нын айткылары министр-
лер чугалаагыш көргөтөр.

Иран биле Ирактын ара-
зында боо-чөкөзлөт чоруду-
чөлүлө хурамын хун айт-
рымында ола черин эзээн.

МЕХИКО. (СЭТА). Америк
эрге-чатыргаларга АКШ-
тын муруну штаттарында
үндүр сымырткан мексика-
ларын саны сөөгү чөди хо-
нустарын дургузуда орам-
чок көмөдөп турар апарган.
«Уно мас уно» солунун би-
жи турары болза, АКШ-ка
эй-не куду толукчелди амы-
ларга ажыгыл, Мексика-би-
ле кыжылаар зоналарга чур-
тап тургулаа мексика сөөк
кажылар хуну-пе үндүр ой-
латкырып турарлар.

Муң-муң мексика өг-бүдө-
лөрүн амылаар арганы
америк эрге-чатыргаларын
казын турар чорук мексика
хөй-инияны, политикти
партияларын, профсоюз
организациаларын угуз ки-
лөзөшкүн болдурган.
Мексиканын Каттышкан со-
циалист партияны АКШ-та
мексика хамааталарын кал-
гаалар талаа-биле эртереп
хөмчөлөрг алымын чугу-
лааы савалаа. Мексика
хөкөктерге хамаарыштыр

америк эрге-чатыргаларын
хөдөлгөшкүнү база, ки-
липин эргезин карыкыш-
ыш турарын барымда-
дыр дөзлөри ол партияны
толукчелди медегелээн.

ТОКИО. Япоания эрге-
чатыргалар либерал-демо-
краттыг партияны чурттуу
адым айткыш удуз-улуз
корпорациаларын эрге-
ажыгыт чатыртып турар.
Саппоро хоорайга болган Та-
раачынар экилдеринин ба-
гу-нун федерациянын
сөзжорини делегаторын ол
дугаын медегелээн. Америк
көдө ажы-агый продук-
цияны чурттуу делгирин
улам делегирини ажыды
бөзүн чакан планнап турар-
дыр, ол чорук япон тараа-
тын ажы-агыйларын хөй ке-
нине өлүмүз согушунун
таварыштыр дөзлөри олар
сенал дүвүрөшкүн-биле
демегелээн. Бир эвонсидо
америк аш-чөмөн ар-
быдаа салып албас болза,
лион үлөтүр экспорттарын
кыжылаарлар бис деш Вашингтонун кыжышыны
ымын уламында япон ча-
вак удуз үлөтүр корпораци-
аларын кыжылаагыш мидик
арга-биле камгалаар дөзлөри ол.

МАНИТУ. (СЭТА). Мурун-
барымын Африканын уау-
чу организациаларын пат-
риоттар Намбиянын деиссюр-
көзлөрүн чок эжелеп алган
Преториянын расписин
бау-чурунун шерглеринге
удур согушкунуларын куш-
тедирин турарлар. Мында
мөдөзлөдөр амыра, сөөгү
чөди хошуктуу дургузуда
патриоттар чурттуу солгун
таарында эзөн чөдөлгөзлөр
ул операциаларын боттал-
дырган. Амыр үдө Коко-
лөд, Оманболон, Казамбо
болган Чунбел-Грофштейн
райондарга дайыкы хөдө-
лашкылар чоруп турар.

МЕДЕГЛЕЛДИ СОЙГАЛАНЫ

ДЕЛИ. (СЭТА) Байдалды
ортулаагыр бис дээр дуга-
нында индусматик шерг
администрацияны медегел-
бөлөжөк, бодурун ол меде-
лешкө чурттыр Вашинг-
тонун күтүлү-биле АДЧ-
биле аразында кыжылаар
байдалды ол чылгөзлөрүн
турар. Пешаварга көз чур-
тай берген афганлардан алы-
дылган медегел ол дугаын
айткан турар дөзлөри Индия-
нын пөдөлү самкида уер,
эзөн салдары «Билт» со-
дуну бижип турар. Ук меде-
лештер илереп турары болза,
сөөгү наа алымын дургу-
зулаа индустрия амыраын
тусуял нескетер, басмачылар
кыдыр кеттигин алган. Аф-
ганистаннын деиссюринге
чөкөзлөт өйтүч-чөлгөзлөрүн

кыжы келтигенер.
Ол тусуял нескетерини өлү-
күрүчүрн АДЧ-нун амы-
гаар районнарыга ажыла
шайптылаарыга болган өлү-
күрүк үлөдөлгөшкүнө
кыжы, контрреволюту бө-
лүкчелешкүнүн чөкөзлөт
удуралышкынын
деткин турганнар. Пакистан
чөкөзлөт куштерини тусуял
нескетерин АДЧ-нун деиссюр-
көзлөрүн үрөдөлгө ажы-
чорудуларга дорту-биле кыр-
штыртын турар чорук Исла-
мабадтын болган оон далай
ыдында өмөкчелешкүнүн
Афганистанын угузуу ча-
лаагын ажы-хөзөгө ша-
тыктары-биле чотум калды
аргалаарын ажылап турары
сойгалап турар-дыр дөзлөри
нидй солун демдегелээн.

КҮРҮНЭ ЭРГИЛДЕЗИН БЕЛЕТКЕП ТУРГАНЫ

ТОКИО. (СЭТА). Япоания
чөкөзлөт куштерини
офицерлерини куртка күрүнө
эргилдезин белеткеп турган.
ол чүгө таварылаа боор,
ол боттамаан. Социал-демокра-
тарын экилди дээр оппози-
цияны партиядан депутат
Иносукф Наралда пар-
тиянын адикын палата-
нын бюджет комиссиязын
ол дугаын медегелээн.

Сүчэзлөдиг кыжышкынын
дөзлөри ол алган болган
армиянын шерг-далай бол-
ган шерг ужуз чүгө куш-
терини офицер корузууна
хөй офицерлер сүчөзлө кыр-
жип турганын дыдыкты.
1945 чылга чедир Япоания
турган мавитарыча диктату-
ра хевирлг өдү-чурунун
чуртка тургузарын, чөкөзлөт
куштерини ролон болган кү-
чүдүн бидилерин сүчөзлө кыр-
жыкчылар планнап турган.

«Күрүнэ тургузуу өскөр-
тирнин план» дээр сүчөзлө
кыжышкынын планын
баугаар чөкөзлөт үзөзлө
курсаг чер куштерини 10-гу

дивизияны, агаарын 1-ги де-
сант бригаданы, шерг-далай
болган шерг-агаар куш-
терини нескетер хари угула
агелээр ужузуг турган. Ол
чылгөзлө дугаында меде-
1989 чылдын апрельде поли-
цияны холжуга кирген сөө-
лөдө сүчөзлө леретке.
Сүчэзлөдиг чурттуу чаты-
рычы бидилерин херек кы-
рында камгалаа, оларын ке-
лемелди карыкышкынын
кырбеси. А сүчэзлөдиг
идеялыг кыжышкынын 112
офицерлерин «кемел» кыл-
дыр эске гарнизоннары шип-
леткеп болган херекте оон-
сөдө базырыган.

Чөй үздөдиг болган де-
мократтыг куштерге удур де-
селгө амыраын ролон бе-
длер дөзлө эрге-чатыргалар
либерал-демократтыг буржуа
партия турган, айылдык
политиканы чорудуп турар.
Чөкөзлөт куштерге дөштө
контррөлү ботталдырыбас
ла, шерг эргилдезин
ажылыны бар болуп турары
Я. Наралда парламент-
тиге медегелээн.

НАЦИСЧИ ХЕРЕКТЕРИН КАМГАЛАКЧЫЗЫ

ЛОНДОН. (СЭТА). Клаус
Барбье — америк эрге-чатыр-
галарын камгалап турар
инженер хөй херектерини
чүгө бирозонда медегел-
лешкн дугаында медегел-
лик К. Барбьеда америк раз-
ведка органын албынаа,
чөдүтү шипкелдеген ону ча-
жыры. Муруну Америкага
чорудушкан турган ам бүтү-
дөс бидилдир болган.

Гитлерге «шукү рейхт»
даштын херектер министр-
ини олакышкы Густав Хил-
гарын америк эрге-чатыргалар
дөзлөр сөөдө АКШ-че до-
ранна чорудушкан турган
деш, сурагыш америк дипло-
мат Дж. Кенал Рейтер аген-
тствог берген интервьюн
дыдыкан. Г. Хилгер СССР-
нун дугаында хөй медегел-
ли билер турган.

Гитлерге өлүкчүлөрдүн
дайын чылдырында дөзлө
үлгөдиглерин илеретип, хы-
нан турган Ч. Алленца ме-
дөзлө баугаар амыра, Г.
Хилгер СССР-нун тусуял шерг
нескетери биле дорт хари-
лааларын ботталдырып кел-
ген. А ол тусуял шерг не-
скетери делегерини ийги да-
йышыа чылдырында Совет
Эвонсидо деиссюринге 14

миллион еврейлерин удуз-
кан. «Дайышлы нацист» хе-
рестерин АКШ-та» деш пом-
пуч Ч. Аллен бижон. АКШ-
нун тш разведка эргелде
болган курапаратенин
Хилгарин «Совет Эвонсидо»
херектерини талаа-биле
консултант кылдыр ажы-
лап турган Ч. Аллен бо-
дунун монуна тодаргай
айткан.

Оссенцияны өлүм дөзлө-
гө дайын үздөдиг дөзлө үл-
гөдиг херектер дөзлө фашист
херектин Вальтер Шрейберн
чөдөлгөзлө, сузу шажылаа
дүрө кылдыр боду чөк чө-
гө шипкел турган. Нацисчи
ол херектерин дайын сөөдө-
не Американын Каттышкан
Штаттарыне чакыды-биле
чорудушкан. Аргентинага
рып чаштылар кылдыр аме-
рик эрге-чатыргалар Шрей-
берге дугалаан.

Бруклиндин окурт прокуро-
ру Залабег Холтман сөөгү
чылдыра дайын херектер-
верин илереп талаа-биле
хөй чүгөдир кылган. Дай-
ынын фашист херектер-
терин АКШ-тын эрге-чатыр-
галар чажырып, камгалап
турарын ол айткан.

Ажыл шаа-биле хавыяалыг

ГОЛУБИННЕРНИН САЛГАЛ ДАМЧААН ХЕРЭЭ

Тая-Шаньны болган Па-
мирин, инда Алаа шыныкы
кадык бидилерин шип-
чел тш тургалыкты төгү-
нү Кыргыз ССР-нин Геола-
гия эргелешкн музейинде
«Голубин» фондусунда то-
даргай көрүп бодур. Респу-
бликанын алаа хөвүн геоло-
гун шипчел тыпкан наар
байкаларынын хевирлерин
көргөсөн делегерин В. Н.
Голубинин амыраалында
аларын бодушкунга ту-
раскааткан: бөкөн чыл бу-
рунгаар шипчел кыжы-
нын баштайгы маршурун
ол айтканы үгөн.

Оон бээр эртерин чылдарын
дургузуда минералдар
дөзлөри арыны-биле ме-
нөштинген. Олар удуз ажы-
дышынын сагындарын
турар.

Наскитерит дээр бо ак-
коргучу руданы 1933 чылда
Ленинградтан келген геолог
Н. А. Хрумов-биле калы
Тая-Шаньга белен дашыг
черин Сарыдаа дээр хөм-
чел уушкан чыгыш бис-
дип. Владимир Николаевти
удуз эвонсидо калган боду-
тук кара минералды көргө-
сөчү чугалай-дыр. — Ки-
ргизияда амыр үдө туштук
деригтерин турар комбинат
Сарыдаага ак-коргучу
руданын шымын бидилин
бугуруте ажыглаар.

Португалия-акур минерал-
дын бодулузу Голубинин
Хабаровск крайга ажылап
турганын сагыдырып турар.

Ужөн чылдарын ортаа ү-
зиде ону кол геолог болган
да чегини чалыкыг кыл-
дыр мичаар чоруткан. Чур-
туу мөңбөдө талаа-биле хо-
рөгелешкн улагыш турганын
чугурунда оон кураа-
рын шипчел тыпкан дү-
гөдир, ол металды мичаар
үндүрүн көвүдөр талаа-
биле харысалаагыш сору-
ганы анык специалист бол-
ган оон эштерини мурунуна
мичаарда салган. Бодуштуу
дошкун байдалдарын болган
«Улук

